

BIJLAGE 1:

# DE STAND VAN ZAKEN PER MAATREGEL VAN HET TECHNIEKPACT

In deze bijlage treft u de stand van zaken van de implementatie van de 22 landelijke acties uit het Techniepact aan als de regionale voortgang van de Techniepactagenda's van de landsdelen. Met een kleurcode - geel (afgerond), blauw (op schema; implementatie nog niet afgerond) en rood (vertraagd) - is aangegeven of de implementatie van de actie op koers ligt.



DE 22 LANDELIJKE ACTIES UIT HET TECHNIEKPACT EN DE REGIONALE VOORTGANG (SAMENGEVAT)	STAND VAN ZAKEN/ MIJLPALLEN	VINDPLAATS
Kiezen voor Techniek		
<p>1.</p> <p>a. Alle basisscholen bieden in 2020 structureel Wetenschap en Technologie aan. Er wordt een leerlijn Wetenschap en Technologie (WenT) ontwikkeld;</p> <p>b. De Onderwijsinspectie gaat deze ontwikkelingen volgen in het basisonderwijs;</p> <p>c. Het kabinet gaat instrumenten ontwikkelen om de leerprestaties van kinderen op WenT te volgen en te verbeteren.</p>	<p>a. De opdracht voor een leerlijn is in de zomer van 2013 neergelegd bij Stichting Leerplanontwikkeling (SLO). In 2013 heeft een intensief consultatietraject plaatsgevonden over de kaders van de nieuwe leerlijn. Hierbij hebben bedrijven, wetenschap, scholen en andere betrokkenen hun input kunnen leveren voor het W&amp;T programma voor de basisscholen. SLO heeft het leerplankader WenT opgeleverd (binnenkort openbaar). Op basis hiervan wordt de leerlijn in 2014 nader uitgewerkt.</p> <p>b. In het schooljaar 2015/16 zal de Onderwijsinspectie in samenwerking met SLO een peiling (laten) uitvoeren van het leergebied Wetenschap en Technologie. Het eindrapport staat gepland voor maart 2016.</p> <p>c. SLO is op verzoek van OCW gestart met de inventarisatie van toets- en evaluatieinstrumenten om de ontwikkeling van leerprestaties op wetenschap en technologie te kunnen volgen. Het Platform bèta techniek organiseert pilots waarin po-scholen samen met een universiteit of hogeschool beschrijven hoe in de onderwijspraktijk WenT-vaardigheden te meten.</p> <p>Nieuw:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; ResearchNed en Dialogic hebben op verzoek van het ministerie van OCW de midterm review van het activiteitenplan "meer betere bèta's" opgeleverd.</li> <li>&gt; OCW is in gesprek met het Platform Bèta Techniek over een nieuw integraal programma voor PO en VO dat aansluit op de doelstellingen en acties van het Techniepact en waarin rekening is gehouden met de aanbevelingen uit de midterm review van het activiteitenplan "Meer betere bèta's".</li> </ul>	<p>Leerplankader Wetenschap en technologie:  <a href="http://www.slo.nl/primair/themes/wt">www.slo.nl/primair/themes/wt</a></p> <p>Midterm review "meer en betere bèta's":  <a href="http://www.rijksoverheid.nl">www.rijksoverheid.nl</a></p>
<p>2.</p> <p>De PO-raad benut de visie op Wetenschap &amp; Technologie bij het opstellen van hun strategisch meerjarenplan</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>&gt; Tot het najaar 2013 is via netwerk- en regiobijeenkomsten input gevraagd aan scholen in het primair onderwijs.</li> <li>&gt; Begin 2014 heeft de PO-raad met haar leden de beleidsagenda "om de leerling" 2014-2018 vastgesteld. Onder het thema innovatie en ICT wordt de doelstelling - alle scholen bieden in 2020 structureel WenT aan - herbevestigd.</li> <li>&gt; Vanaf 2014 zullen scholen in het primair onderwijs de uitgangspunten van de beleidsagenda gebruiken bij het opstellen van hun eigen meerjarenplannen.</li> </ul>	<p>Beleidsagenda "om de leerling" 2014-2018:  <a href="http://www.poraad.nl/content/po-raad-publiceert-beleidsagenda-om-de-leerling">www.poraad.nl/content/po-raad-publiceert-beleidsagenda-om-de-leerling</a></p>

3.

a. Een toename van het aantal leerlingen havo en vwo dat kiest voor een natuurprofiel, van 45% naar 55% in 2015 .

b. In 2014 worden vernieuwde bètavakken ingevoerd op het havo/vwo.

a. In september 2013 heeft er een mid-termreview van het Bestuursakkoord van de VO-raad plaatsgevonden.

Ter bevordering van het behalen van de kerndoelen worden via het programma School aan Zet scholen gestimuleerd het aantal leerlingen in de natuurprofielen en techniek te laten groeien en de aantallen groeien ieder jaar gestaag. Huidige stand: havo: 37%, vwo: 57%. Daarmee is de doelstelling voor het vwo al gehaald en moet er nog voortgang worden geboekt voor de havo.

b. Per 1 augustus 2013 zijn de vernieuwde bètavakken natuurkunde en scheikunde ingevoerd. In 2015 volgt het vak wiskunde.

Nieuw:

De kennisbasis natuurwetenschappen en technologie voor de onderbouw VO is gereed. Op 19 mei 2014 presenteert SLO de kennisbasis natuurwetenschappen en technologie (voorheen werktitel: science) in opdracht van OCW. Het voornemen is de kennisbasis de komende periode te implementeren. Scholen in het voortgezet onderwijs wordt hiermee meer richting geboden en tegelijkertijd voldoende ruimte gegeven voor eigen uitwerkingen op schoolniveau van de kerndoelen. De gedachte is dat onder meer door een kennisbasis natuurwetenschappen en technologie scholen gestimuleerd worden meer tijd en aandacht in de onderbouw te besteden aan dit thema. Daarnaast heeft de kennisbasis ook tot doel bij te dragen aan een betere oriëntatie in de onderbouw op bèta-technische en technologische profielen. Hierdoor kan een bewuste keuze voor dergelijke profielen in de bovenbouw van het vmbo en havo/vwo gestimuleerd worden.

Sectorakkoord Voortgezet Onderwijs 2014-2017 "Klaar voor de toekomst; samen werken aan onderwijskwaliteit: [www.vo-raad.nl/dossiers/onderwijsakkoord](http://www.vo-raad.nl/dossiers/onderwijsakkoord)

4.

Goede pps-en in het voortgezet onderwijs (Technasium, Technet, Jet-Net, Techmavo) worden regionaal uitgebreid.

› In de regionale techniekpacten worden hier verschillende voorstellen voor gedaan. De uitvoering ligt in de regio.  
› Naar aanleiding van de midterm review van het activiteitenplan "Meer Betere Bèta's" worden er plannen gemaakt over het inzichtelijk maken van de verschillende verbindingen tussen de verschillende regionale initiatieven en netwerken.

Meer over Jet-Net, technet en de Technasia:

[www.jet-net.nl/home.html](http://www.jet-net.nl/home.html)

[www.technet.nu/](http://www.technet.nu/)

[www.technasium.nl/](http://www.technasium.nl/)

[www.wetenschapsknooppunten.nl](http://www.wetenschapsknooppunten.nl)

Midterm review "meer en betere bèta's":

[www.rijksoverheid.nl](http://www.rijksoverheid.nl)

5.	<p>a. Een toename van het aantal vmbo leerlingen: In de gemengde en theoretische leerweg dat natuur- en scheikunde kiest in hun vakkenpakket (van 47% naar 50% in 2015)</p> <p>b. In de beroepsgericht leerweg dat kiest voor techniek (van 23% naar 30% in 2015)</p> <p>c. De beroepsgerichte examenprogramma's worden in 2015 gemoderniseerd aangeboden. Een pilot hiervoor start in 2013.</p> <p>d. Loopbaanoriëntatie wordt verplicht onderdeel van het beroepsgerichte deel van het curriculum.</p>	<p>a,b. In september 2013 heeft er een mid-termreview van het Bestuursakkoord van de VO-raad plaatsgevonden. Ter bevordering van het behalen van de kerndoelen worden via het programma School aan Zet scholen gestimuleerd het aantal leerlingen in de natuurprofielen en techniek te laten groeien. Huidige stand: vmbo g/tl: 35%, vmbo bb: 27% en vmbo kb: 25%. Via het lopende programma "Meer en betere bèta's" wordt er op vmbo-scholen meer aandacht besteed om bepaalde doelgroepen (meisjes en allochtonen) te stimuleren meer voor techniek te kiezen.</p> <p>c. Vanaf schooljaar 2013/2014 zijn 30 pilotscholen met de nieuwe examenprogramma's gestart. Het streven is de nieuwe examenprogramma's per 1 augustus 2016 in te voeren. In die programmering wordt LOB meegenomen.</p> <p>Nieuw: In het schooljaar 2014/15 komt er een impuls voor categorale vmbo-tl scholen of vmbo-tl scholen verbonden aan een havo-vwo school om het technisch talent van mavo leerlingen zo goed mogelijk te benutten en de doorstroom naar een technische vervolgopleiding te bevorderen.</p>	<p>Midterm review "meer en betere bèta's": <a href="http://www.rijksoverheid.nl">www.rijksoverheid.nl</a></p>
6.	<p>De aansluiting van vmbo-mbo wordt verbeterd door doorgaande leerlijn vmbo-mbo voor elk van de sterke sectoren in de regio (Toptechniek in Bedrijf, Vakmanschaps- en Technologieroute). Hiervoor worden nieuwe samenwerkingsverbanden ontwikkeld: een vakmanschapsroute en een technologieroute.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>› Met het programma Toptechniek in Bedrijf werken vmbo, mbo en bedrijfsleven in de regio samen aan de doorlopende leerlijn. Er doen 17 regio's mee. In het najaar van 2013 heeft er een tussenevaluatie plaatsgevonden. Op basis van deze tussenevaluatie is gebleken dat 15 regio's op koers liggen voor het behalen van de door hun gestelde doelen en twee regio's lopen achter.</li> <li>› De eerste aanvraagronde om deel te kunnen nemen aan het experiment doorlopende leerlijnen werd in oktober 2013 afgerond. Die eerste ronde heeft 126 'routes' opgeleverd. DUO ontving aanvragen voor 19 technologieroutes en voor 107 vakmanschapsroutes. Per aanvraag kon het aantal routes variëren.</li> </ul>	<p>Programma Toptechniek in Bedrijf: <a href="http://www.toptechniekinbedrijf.nl/">www.toptechniekinbedrijf.nl/</a></p>
7.	<p>Via een digitaal loket wordt de ondersteuning voor scholen - bij het aanbieden van Wetenschap en Technologie - vanuit het bedrijfsleven, science centra en andere expertise organisaties georganiseerd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>› Het digitale loket voor is eind 2013 gereed via <a href="http://www.techniekonderwijs.nl">www.techniekonderwijs.nl</a>. Hierbinnen zal ook een meldpunt voor stages worden gerealiseerd.</li> <li>› Het digitaal loket wordt in 2014 doorontwikkeld, waarbij er landsdekkende ondersteuning beschikbaar is voor het primair en voortgezet onderwijs.</li> </ul>	<p>Het digitale loket is reeds actief op: <a href="http://www.techniekonderwijs.nl">www.techniekonderwijs.nl</a></p>

8.

De aandacht voor Wetenschap & Technologie op de pabo wordt vergroot en er komen meer universitair opgeleide docenten in het voortgezet onderwijs.

a. Er wordt een leerlijn W&T voor leerkrachten ontwikkeld die pabo's kunnen gebruiken bij de invoering van W&T in het curriculum.

› In schooljaar 2015-2016 is W&T geïntegreerd in het curriculum van de pabo. Hierover zijn bestuurlijke afspraken gemaakt tussen OCW en Vereniging Hogescholen

b, c. Via de programma's Eerst de Klas en Onderwijstraineeship worden meer universitair opgeleide (excellente) studenten geworven voor een loopbaan in het onderwijs. Het aantal deelnemers in Eerst de Klas is van 25 deelnemers in 2012 gegroeid naar 65 in 2013. De eerste tranche Onderwijstrainees (2013) bestaat uit 21 deelnemers.

› De eerste wervingsronde in 2014 hebben voor beide programma's plaatsgevonden. Op dit moment zijn er in vanuit beide programma's in totaal 82 kandidaten op zoek naar een werkplek bij een school.

Van de tranches 3 t/m5 van Eerst de Klas zijn volgende gegevens bekend:

- › III: 25 trainees, waarvan 10 bèta, 10 alfa en 5 gamma
- › IV: 25 trainees, waarvan 10 bèta, 12 alfa en 3 gamma
- › V: 66 trainees, waarvan 30 bèta, 24 alfa en 12 gamma

Van tranche I van het Onderwijstraineeship zijn volgende gegevens bekend: 21 trainees, waarvan 12 bèta en 9 alfa (gamma werd nog niet geworven in 2013)

- › Het Onderwijstraineeship kent 2 wervings- en instroommomenten in het jaar. De tweede wervingsronde is per 1 mei van start gegaan, deadline voor solliciteren ligt in september 2014.
- › De wervingsperiode voor beide programma's voor 2015 zal najaar 2014 van start gaan; de deadline voor solliciteren ligt in maart 2015.

Eerst de Klas:

[www.eerstdeklas.nl/](http://www.eerstdeklas.nl/)

Onderwijstraineeship:

[www.onderwijstraineeship.nl/](http://www.onderwijstraineeship.nl/)

9.

Besturen van basisscholen dragen zorg dat zittende lerarende juiste competenties hebben voor het geven van Wetenschap & Technologie. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van professionaliseringsbudgetten.

› In 2014 worden nadere afspraken gemaakt naar aanleiding van de sectorakkoorden.

› Ook in de cao's worden afspraken gemaakt over nascholing van de zittende leraren.

10.

a. Onderwijs en bedrijfsleven gaan actief samenwerken bij het opleiden en bijscholen van leraren.

b. Er komt een educatieve minor in het hbo waarmee technische studenten ook worden opgeleid als docent.

c. Voor tweedegraads opleidingen voor technische vakken worden bedrijfsstages ontwikkeld. Techniekdocenten gaan zich bijscholen via stages. Scholen stimuleren dit, bedrijfsleven bieden stageplekken aan.

d. Er wordt een afstudeerrichting beroepsonderwijs (vmbo-mbo) ontwikkeld binnen de tweedegraads lerarenopleidingen.

a. Op 30 augustus is de subsidieregeling voor de educatieve minor in het hbo gepubliceerd. Begin 2014 is een aantal hogescholen gestart de educatieve minor in te voeren in de technische bachelors, anderen in schooljaar 2014/15. OCW subsidieert een coördinator voor de invoering van deze maatregelen bij de hogescholen.

b. Met lerarenopleidingen worden afspraken gemaakt om bedrijfsstages onderdeel te laten uitmaken van het curriculum. In het schooljaar 2014/15 start een pilot met een eerste opleiding, voor het schooljaar 2015/16 is het voornemen dit uit te breiden naar meerdere lerarenopleidingen.

c. In samenwerking met het bedrijfsleven organiseert het onderwijs via bestaande infrastructures (Jet-Net, TechNet en Topsectoren) vanaf het schooljaar 2014/15 docentstages met als uitgangspunt wederzijds van elkaar te leren, het technisch onderwijs kwalitatief te versterken en leraren verder te professionaliseren. Met de Onderwijscoöperatie wordt overlegd op welke manier de stages van docenten in het bedrijfsleven opgenomen kunnen worden in het lerarenregister.

d. Bij de lerarenopleidingen komt er een afstudeerrichting beroepsonderwijs. Het raamwerk voor deze afstudeerrichting is eind 2013 afgerond. De tweedegraads lerarenopleidingen voeren de afstudeerrichtingen komend cursusjaar in.

Op 4 oktober jl. is de [lerarenagenda](#) gepresenteerd.

11.

Verbeteren van het zij-instroomtraject van technische vakkrachten in het mbo.

- › De belemmeringen voor het optimaal uitvoeren van dit zij-instroomtraject zijn door de Commissie van der Touw (zie maatregel 13) in kaart gebracht. Als onderdeel van het verbeteringstraject voor zij-instroom, heeft de mbo-raad het document Onderwijstijd opgesteld met betrekking tot begeleidende onderwijstijd (in relatie tot de inzet van technische vakkrachten).
- › Er worden afspraken gemaakt over de kwaliteit en inzet van instructeurs, gastdocent en praktijkkopleiders:
- › Instructeur: Er komt een AMvB (Algemene Maatregel van Bestuur) voor instructeurs. In die regeling wordt bepaald wanneer er sprake is van een instructeur en wat zijn taken en bevoegdheden zijn. Daarin wordt ook uitgewerkt welk niveau men mag verwachten van een instructeur op het punt van didactische en beroepsvaardigheden voor de opleiding. Deze regeling is dan uitgangspunt voor de nadere invulling van het toezicht
- › Gastdocent: zie document begeleidende onderwijstijd.
- › Praktijkopleider: De stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven neemt standpunten in over o.a. de vormgeving van een vernieuwde aanpak van de Beroepspraktijkvorming en professionalisering van praktijkkopleiders.

Notitie onderwijstijd: [www.mбораad.nl](http://www.mбораad.nl)

Leren in de techniek			
12.	<p>a. Er wordt meer geïnvesteerd in publiek private samenwerkingen in het beroepsonderwijs: Voor het mbo richten Rijk en regio een investeringsfonds in, met cofinanciering vanuit het bedrijfsleven.</p> <p>b. Voor het hbo investeert het Rijk ruim € 100 mln. in pps met cofinanciering vanuit het bedrijfsleven.</p>	<p>a. In het voorjaar van 2014 is het regionaal investeringsfonds mbo beschikbaar. Hierin zit 4 jaar lang 25 mln. per jaar in vanuit het Rijk en dit moet gefinancierd worden door regionale overheid, bedrijfsleven en onderwijsinstellingen.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>› Op dit moment zijn er in het mbo 18 centra voor innovatief vakmanschap.</li> <li>› De 1e tranche van het regionaal investeringsfonds is open van 12 mei 2014 tot en met 8 juni 2014.</li> </ul> <p>b. Jaarlijks wordt er € 20 mln. in pps in het hbo geïnvesteerd, onder andere via de Centers of Expertise. In 2014 krijgen pps-en een midterm review via de Reviewcommissie hoger onderwijs en onderzoek.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>› Op dit moment zijn er 24 centers of expertise in het hbo gerealiseerd. Van de Centers of Expertise zijn er 22 techniek- en technologiegeoriënteerd.</li> </ul> <p>Aanvullend (volgend uit de hoofdtekst van het Techniekpact):</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>› Sectorplan Technologie van de drie TU's. In de periode 2011–2013 is jaarlijks € 11 miljoen geïnvesteerd in de verbetering van onderwijskwaliteit van de technische universiteiten (met name de verbetering van de studiebaarheid), als onderdeel van het Sectorplan Technologie 2011–2015 van de drie TU's. Uit de rapportage van 2013 van de drie TU's blijkt dat de in gang gezette veranderingen tot resultaten beginnen te leiden: er worden meer studiepunten per student per jaar behaald en er is minder uitval. In februari 2014 zijn aan de drie TU's middelen toegekend voor het Sectorplan Technologie in 2014 en 2015, namelijk € 11 mln. resp. € 7 mln., om in te zetten op onderwijs en onderzoek.</li> </ul>	<p>23 april 2014 is de regeling regionaal investeringsfonds mbo gepubliceerd: <a href="http://www.duo.nl">www.duo.nl</a> en <a href="http://www.investeringsfondsmbo.nl/">www.investeringsfondsmbo.nl/</a></p> <p>Meer informatie over Centra voor Innovatief Vakmanschap: <a href="http://www.toptechniekinbedrijf.nl/centra-voor-innovatief-vakmanschap.html">www.toptechniekinbedrijf.nl/centra-voor-innovatief-vakmanschap.html</a></p> <p>Meer informatie over Centres of Expertise: <a href="http://www.centresofexpertise.nl/">www.centresofexpertise.nl/</a></p>
13.	<p>Belemmeringen voor publiek private samenwerking in het beroepsonderwijs worden weggenomen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>› Het rapport van de Commissie Van der Touw - naar belemmeringen voor publiekprivate samenwerking in het beroepsonderwijs - is opgeleverd op 25 juli 2013.</li> <li>› Op 4 november 2013 is de kabinetsreactie op het advies van commissie Van der Touw aan de Tweede Kamer gestuurd.</li> <li>› Een aantal van de aanbevelingen van de Commissie is nog niet omgezet naar actie. Voor de btw-problematiek is voornamelijk nog geen passende oplossing gevonden. Dit blijft voor veel centra voor innovatief vakmanschap en centres of expertise een knelpunt.</li> </ul>	<p>Meer informatie over commissie Van der Touw: <a href="http://www.toptechniekinbedrijf.nl/commissie-van-der-touw">www.toptechniekinbedrijf.nl/commissie-van-der-touw</a></p>

14.	Mbo-instellingen blijven een hogere bekostiging houden voor leerlingen die een techniekopleiding volgen.	Naar aanleiding van het herfstakkoord is er vanaf 2015 structureel 75 mln. extra beschikbaar voor technische of andere kostbare opleidingen.	Op 12 juni 2013 is door OCW <u>vastgelegd</u> dat instellingen een hogere prijsfactor blijven ontvangen voor technische en kostbare opleidingen.
15.	Mbo-instellingen stemmen hun onderwijsaanbod af met het regionale bedrijfsleven en andere mbo-instellingen in de regio (macrodoelmatigheid).	<ul style="list-style-type: none"> <li>› Voor de zomer 2014 ontvangt de Tweede Kamer het wetsvoorstel macrodoelmatigheid mbo.</li> <li>› Samenwerking en afstemming van het onderwijsaanbod wordt ondersteund via het regionaal investeringsfonds mbo (zie p.5, paragraaf 2, artikel 16)</li> </ul>	
16.	Stichting Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) ontwikkelt een studiebijsluiters voor het mbo.	<ul style="list-style-type: none"> <li>› In oktober 2013 jl. is gestart met een pilot van 7 mbo-instellingen.</li> <li>› Op 25 maart heeft de SBB de minister van OCW geadviseerd om zes indicatoren in de studiebijsluiters op te nemen.</li> <li>› In september 2014 is de studiebijsluiters beschikbaar ten behoeve van de voorlichting voor studiejaar 2015/16.</li> </ul>	Zie advies SBB. Studie in Cijfers: studiebijsluiters voor het mbo: <a href="http://www.s-bb.nl/studie-in-cijfers.html">www.s-bb.nl/studie-in-cijfers.html</a>
17.	<p>Mbo-instellingen, voortgezet onderwijs en bedrijven spannen zich samen in dat in 2016 30% van alle jongeren kiest voor een technische beroepsopleiding.</p> <p>a. Voor elke mbo-student techniek is er een stage- of leerwerkplaats beschikbaar.</p> <p>b. De WVA wordt omgevormd. Het budget wordt voornamelijk ingezet voor leerwerkplekken.</p> <p>c. O&amp;O fondsen worden ingezet voor het op peil houden van het aantal leerwerkplekken</p> <p>d. Het Kabinet maakt het mogelijk om voor de technieksector te experimenteren met een alternatieve, gecombineerde BOL/BBL route.</p>	<p>a. SBB heeft een meldpunt ingericht voor het melden van stagetekorten.</p> <p>b. De nieuwe regeling praktijkleren is per 1 januari 2014 inwerking getreden.</p> <p>c. Een voorbeeld voor het inzetten van de O&amp;O fondsen voor leerwerkplekken is het fonds voor bedrijven in de metaal (OOM).</p> <p>d. Voor de zomer 2014 gaat er een brief naar de kamer over een toekomstgericht mbo. In deze brief wordt ook ingegaan op de mogelijkheid om een gecombineerde leerroute aan te bieden.</p>	<p>Meldpunt voor stagetekorten: <a href="http://www.s-bb.nl/meldpunt-stagetekorten.html">www.s-bb.nl/meldpunt-stagetekorten.html</a></p> <p>Op 5 november jl. is de <u>subsidieregeling praktijkleren</u> in de Staatscourant gepubliceerd. De regeling is 1 januari jl. inwerking getreden.</p>
18.	Het aantal techniek bachelors (65) in het hbo wordt teruggebracht naar circa 25 brede bachelors waardoor het aanbod transparanter wordt. Daarnaast kunnen de bredere opleidingen makkelijker inspelen op ontwikkelingen op de (regionale) arbeidsmarkt.	<ul style="list-style-type: none"> <li>› De Vereniging van Hogescholen heeft het definitieve besluit genomen het aantal techniek-opleidingen aanzienlijk terug te brengen. Het aantal techniekbachelors in het hbo (65) wordt met ingang van het collegejaar 2015/16 praktisch gehalveerd. De overgebleven 35 opleidingen zijn veelal brede bachelors, waardoor het aanbod transparanter wordt. Deze brede bachelors kunnen in de differentiatie- of uitstroomfase makkelijker inspelen op de ontwikkelingen op de (regionale) arbeidsmarkt. De hbo techniekopleidingen worden ondergebracht in zes landelijke domeinen: Applied Sciences, Built Environment, Creative Technologies, Engineering, ICT en Maritime Operations.</li> <li>› De achttien techniekhogescholen hebben, conform landelijke afspraken onderling, verzoeken ingediend bij het ministerie van OCW om hun techniekopleidingen met ingang van 1 september 2015 daar waar nodig te converteren.</li> </ul>	De besluiten over de verbreding van de techniekopleidingen zijn vervat in een <u>verzoek aan OCW</u> voor een sectorbrede planningsneutrale conversie per 1 september 2015.



19.

Er komt een gemeenschappelijk actieplan - make it in the Netherlands - om meer internationaal talent te binden en te boeien.

- › Op 19 april 2013 heeft de SER [een advies](#) uitgebracht buitenlandse studenten die in Nederland hoger onderwijs volgen, na afloop van hun studie beter (tijdelijk) te behouden voor de Nederlandse arbeidsmarkt.
- › Op 8 juli 2013 heeft OCW een [kabinetsreactie](#) op het SER advies gestuurd.
- › In het najaar 2013 is het meerjarig actieplan "Make it in the Netherlands!" gelanceerd. Dit plan heeft 5 actielijnen: 1) alles begint bij taal, 2) van studie naar carrière, 3) breaking the bubble, 4) van rompslomp naar rode looper en 5) resultaten in de regio. De uitwerking van de acties vindt plaats in de jaren 2014, 2015, 2016.
- › De eerste resultaten zijn zichtbaar. Zo is de stageregelgeving voor internationale studenten versoepeld en voert Brainport development een meerjarige pilot uit. Dit met als doel het gezamenlijk aantrekken van ongeveer 50 - 80 extra bèta-technische studenten voor TU/e, Avans, Fontys en eventueel Tilburg University. Dit via onder andere de inzet van scholarships.

Op 22 november jl hebben OCW en het NUFFIC het [actieprogramma make it in the Netherlands](#) gelanceerd

20.

a. Bij de uitwerking van het sociaal leenstelsel wordt verkend hoe studenten met tweejarige masters tegemoet gekomen kunnen worden.

b. Topsectoren stellen jaarlijks 1000 beurzen ter beschikking.

a. De mogelijkheid wordt gecreëerd om een deel van de studieschuld kwijt te schelden voor specifieke masteropleidingen in tekortsectoren.

b. De eerste topsectorbeurzen zijn in het schooljaar 2013/14 uitgereikt. Voor het schooljaar 2014/15 is door de topsectoren beoogd om 529 beurzen ter beschikking te stellen. De looptijd van een topsectorbeurs beslaat meerdere studiejaar. Per topsector ziet het totaal aantal beschikbaar gestelde er als volgt uit:

- › 116 beurzen in de topsector chemie
- › 100 beurzen in de topsector energie
- › 100 beurzen in de topsector agrofood
- › 150 beurzen in de topsector HTSM
- › 50 beurzen in de topsector Water
- › 3 beurzen in de topsector logistiek

De beurzen van de topsectoren staan online: [www.topsectorbeurzen.nl/](http://www.topsectorbeurzen.nl/)

Werken in de techniek			
21.	<p>a. Opstellen regeling SZW voor cofinanciering sectorplannen</p> <p>b. Sociale partners in de techniek stellen sectorplannen op gericht op onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>› vermindering van uitstroom van (jonge) werknemers;</li> <li>› versnelde herinstroom van recent werkloos geworden gekwalificeerde technici;</li> <li>› Op- en bijscholing;</li> <li>› Doorstroming en verbetering van begeleiding nieuwe werknemers door ervaren werknemers.</li> <li>› Realisatie van tenminste 10 goed werkende regionale servicepunten techniek in 2014.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>› Per 1 oktober 2013 kunnen de sociale partners hun sectorplannen indienen. Hiervoor is vanuit het € 600 mln. jaar beschikbaar welke gefinancierd moet worden door de sociale partners.</li> <li>› De eerste tranche is inmiddels gesloten. De sociale partners hebben in deze 1e tranche 37 sectorplannen bij het ministerie van SZW ingediend. Daarvan zijn er 14 gericht op technische sectoren en beroepen. Per 13 mei 2014 hebben 12 sectoren een definitieve goedkeuring gekregen, waaronder technische sectoren als de metaalbewerking, carrosseriebranche, installatiebranche, bouw, procesindustrie, ICT. De goedgekeurde plannen hebben in een aantal gevallen betrekking op een regio, zoals het regionaal sectorplan maritiem en het plan van de arbeidsmarktregio Stedendriehoek en Noord Veluwe. In totaal is voor deze plannen ruim 140 miljoen euro aan cofinanciering toegekend. De sectoren leggen zelf ook minimaal hetzelfde bedrag bij om de maatregelen gericht op het versterken van de technische arbeidsmarkt mogelijk te maken. Eén technische sector krijgt binnenkort definitief uitsluitel over hun plan. Zij hebben inmiddels al wel een zogeheten voornemensbrief gekregen, waaruit blijkt wat in ieder geval doorgaat en wat afgekeurd is. Partijen kunnen op de voornemens nog een zienswijze geven. Er is één sectorplan in de techniek ingetrokken.</li> <li>› Van april tot en met 31 mei 2014 loopt de 2e tranche voor indiening van sectorplannen.</li> </ul> <p>Aanvullend:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>› Servicepunten Techniek hebben specifieke focus op de bemiddeling naar technische vacatures. Het betreffen samenwerkingsverbanden van sociale partners, kenniscentra en UWV, die gezamenlijk kennis en netwerken inzetten voor dit doel. Er zijn momenteel twee bovenregionale Servicepunten Techniek actief, nl. Noord-Holland en Oost-Nederland (regio's rond Apeldoorn, Zwolle en de Achterhoek). Recentelijk gestart zijn Utrecht-Flevoland en Noord-Nederland (Friesland, Groningen, Drenthe).</li> <li>› Techniektalent.nu heeft het afgelopen jaar een nieuw model ontwikkeld voor de begeleiding van de PO scholen door techniekcoaches. Op dit moment worden de nieuwe techniekcoaches geworven.</li> </ul>	<p>Op de website van de stichting van de arbeid is zowel de <a href="#">voortgang van de sectorplannen</a> in ontwikkeling als <a href="#">ingediende sectorplannen</a> te volgen.</p>
22.	<p>Het kabinet kan - onder strikte voorwaarden - de mogelijkheden verruimen voor het volgen van scholing met behoud van uitkering.</p>	<p>Dit kan onderdeel zijn van de sectorplannen van de sociale partners. De kosten worden gedekt binnen de sectorplannen.</p>	

# DE UITVOERING VAN DE TECHNIEKPACT AGENDA'S VAN DE LANDSDELEN

## LANDSDEEL ZUIDWEST

### Inhoudelijke prioriteiten en voortgang

Landsdeel Zuidwest is onderverdeeld in de subregio's: Rotterdam-Rijnmond, Drechtsteden, West-Brabant, Haaglanden, Holland Rijnland en Zeeland. In de Techniepact-samenwerking op landsdeelniveau hebben de zes subregio's van het landsdeel Zuidwest hun bestaande Techniek-, Human Capital- en Economische Agenda's verbonden.

In het landsdeel Zuidwest wordt in uiteenlopende samenstellingen samengewerkt aan de uitvoering van de Techniepactdoelstellingen. Als belangrijkste punten gelden:

- › Het stroomlijnen van de vele loopbaanoriëntatie- en techniekpromotieactiviteiten;
- › W&T in de basisscholen en pabo structureel inbedden;
- › De Associate Degrees Techniek - kortdurende hbo-opleidingen - verder uitbreiden. Deze doen het al erg goed in de regio.
- › Een duurzame infrastructuur van technisch onderwijs en bedrijfsleven realiseren
- › Bevorderen van instroom van meisjes en zij-instromers in de techniek

De verschillende deelregio's zijn allen actief in zeer uiteenlopende sectoren en hebben ieder te maken met verschillende uitdagingen.

- › Het landsdeel wil bestaande deelverbanden tussen de regio's verder uitwerken en positioneren. Bestaande deelverbanden zijn het Maritieme Cluster (van Moerdijk tot Rotterdam), de Agro & Foodsector (Rijnmond en Haaglanden), Biobased Economy (Rijnmond, Drechtsteden, West-Brabant, Zeeland) en High Tech Systems & Materials (Holland Rijnland, Rijnmond, Drechtsteden).
- › De uitvoering van de regionale agenda's heeft er al toe geleid dat bedrijfsleven, onderwijs en overheden in Zuidwest constructief zijn gaan samenwerken aan toekomstbestendig en aantrekkelijk technisch onderwijs op verschillende niveaus, aantrekkelijk werkgeverschap en helder geprofileerde (top)sectoren. Deze ontwikkeling sluit aan bij de ambities van de verschillende deelregio's om het vmbo- en mbo-onderwijs te vernieuwen en beter te laten aansluiten op elkaar en op de regionale arbeidsmarkt en om de samenwerking tussen scholen en bedrijven te versterken.

### Aansturing

- › In de werkgroep Techniepact Zuidwest is ieder van de zes genoemde deelregio's vertegenwoordigd. De werkgroepleden zijn afkomstig uit regionale overheden of onderwijsinstellingen. Bij de bijeenkomsten van de werkgroep sluit ook het PBT aan. De leden onderhouden contacten met bedrijfsleven en brancheorganisaties in hun eigen subregio's. Na de vorming van de nieuwe colleges wordt de bestuurlijke stuurgroep Zuidwest opnieuw ingericht.

## Inhoudelijke prioriteiten en voortgang

- › In regio Oost zijn er inmiddels meerdere Centres of Expertise (CoE) en Centra voor Innovatief Vakmanschap met focus op de Oost-nederlandse topsectoren. Het Centre of Expertise voor High Tech Systemen en Materialen TechForFuture, het kenniscentrum voor Techniekonderwijs TechYourFuture en het Expertisecentrum Kunststoffen/chemie (ILAB/COCI) leveren een belangrijke bijdrage in de doelstelling van het landelijke techniekpact 2020 om in de toekomst tot meer en beter gekwalificeerde bèta's te komen (instroom 40% in 2020). Dit geldt ook voor het Centrum voor Innovatief Vakmanschap in Oost-Nederland en de Poultry Academy, die vorig jaar van start is gegaan. Ook het Centre of Expertise SEECE pakt stevig door met vraaggerichte projecten.
- › In Overijssel neemt de provincie het initiatief om een provinciebrede inventarisatie te laten uitvoeren naar vakscholing. Dit moet leiden tot een blauwdruk en investeringsvoorstel naar duurzame publiek-private samenwerkingsverbanden voor vakscholing in de technische sectoren.
- › In Gelderland heeft de provincie een bijeenkomst belegd over boven- en intersectorale samenwerking van sectoren en branches om huidige problemen in ogenschouw te nemen en in breder perspectief tackelen. De bijeenkomst is goed bezocht en gaf concrete samenwerkingsafspraken.
- › In het vorig jaar gestarte MBO Platform Overijssel zijn alle Regionale Opleidingscentra vertegenwoordigd en staat vakmanschap op de agenda. In Gelderland wordt dit besproken in het bestuurlijk overleg Human Capital waar alle kennisinstellingen mbo, hbo en wo zitting in hebben.

Overige ontwikkelingen in Oost zijn:

Een Sanderink Technologiecentrum in de regio Twente

In het toekomstige Sanderink Technology Centre wordt R&D kennis die in Nederland en Twente aanwezig is, waar mogelijk gebundeld. Het op te richten Sanderink Technology Centre moet versnipperde R&D-kennis bundelen en een productiefaciliteit bieden voor nieuwe bedrijvigheid. Voor het aankomende studiejaar stelt de stichting tien beurzen beschikbaar aan Saxion- en UT-studenten.

Sectorplan

Het sectorplan van de regio's Stedendriehoek en Noord-Veluwe is het eerste regionale sectorplan dat is toegekend. Er zijn door het landsdeel nog meer sectorplannen ingediend.

## Aansturing

Op landsdeelniveau is een Liaisonoverleg waaraan de trekkers van de subpacten deelnemen, een vertegenwoordiger van techniekraad Oost, en het Platform Bèta Techniek aansluit. De deelnemers werken voor de regionale overheden, het regionale bedrijfsleven of kennisinstellingen.

De subpacten hebben ook zelf overleggen. Platform Bèta Techniek neemt deel in het overleg Techniekpact Twente.

De technische branches zijn bezig een techniekraad op landsdeelniveau op te zetten.

## LANDSDEEL ZUIDOOST

### Inhoudelijke prioriteiten en voortgang

› De Human Capital Agenda Brainport 2020 vormt de basis voor het regionaal Techniepact van het landsdeel Zuidoost. Formeel maakt West-Brabant geen deel uit van dit landsdeel, maar op human capital sluit deze regio zich aan bij de andere Brabantse en Limburgse regio's. In het Techniepact is niet alleen aandacht voor de actielijnen uit het landelijk Techniepact, maar ook voor het werven en behouden van internationale kenniswerkers voor de Brainport International Community. Het landsdeel voert het techniepact uit in nauwe samenhang met verschillende regionale agenda's: het Brabant Arbeidsmarkt Akkoord, Limburgse sectorale Human Capital Agenda's (Chemie, Logistiek en LSH), techniekplan Limburg en het Technologiepact Brainport.

Als belangrijke doelstellingen gelden:

- › Goede dekking nieuwe Centra voor Innovatief vakmanschap in de regio's (de invulling van regionaal investeringsfonds MBO) in goede afstemming met de regio's en provincies.
- › Meer aandacht Wetenschap en Technologie op basisscholen en goede afstemming met de regionale Techniekplatforms in Brabant en Limburg hierin.
- › Verder versterken van de doorlopende leerlijnen vmbo-mbo.
- › De regio gaat volop verder en boekt resultaten: hogere instroom onderwijs, vorming Brainport Industies College, Techniepact Limburg, Brabant voor Techniek, STEM-Kindante, Brabant Talents voor binding internationale studenten, Brainport Talent Center voor internationale kenniswerkers.

### Aansturing

Landsdeel Zuidoost heeft de Commissie Arbeidsmarktaanpak Zuidoost Nederland waarin vertegenwoordigers uit de zes subregio's plus west-brabant, de provincies en het bedrijfsleven vertegenwoordigd zijn. Daarnaast zit ook de regio-accounthouder van het Platform Bèta Techniek in deze commissie en het ministerie van EZ. In elke subregio is een eigen organisatie die de uitvoering aanstuurt in samenspraak met bedrijfsleven en onderwijs. Dit verschilt per regio van een nieuwe werkgroep techniepact, tot dat er wordt aangesloten bij bestaande organisaties/overleggen.

## LANDSDEEL NOORDVLEUGEL

### Inhoudelijke prioriteiten en voortgang

- › Het Techniepact Noordvleugel wordt uitgevoerd aan de hand van verschillende regionale techniekagenda's. De belangrijkste agenda's in Noordvleugel zijn die van de Techniekrad Noord-Holland, het Masterplan Techniek Amsterdam, de Metropoolregio Amsterdam, Gooi & Vechtstreek, de Economic Board Utrecht en de provincie Flevoland.
- › Binnen die kaders werken partijen aan een specifieke aanpak, gebaseerd op de verbinding tussen regionaal sterke (top-) sectoren zoals ICT, creatieve industrie en diverse vormen van maakindustrie en logistiek (maritiem, energie, agritechologie etc.).
- › Het landsdeel heeft de volgende drie prioriteiten geformuleerd:
  - Campusvorming
  - Regionale bedrijvennetwerken
  - Doorlopende leerlijnen
- › In het landsdeel is de afgelopen tijd gewerkt aan het opstellen van een regionale visie met betrekking tot het Regionaal investeringsfonds mbo. Er worden op dit moment vanuit het landsdeel meerdere plannen voorbereid die moeten leiden tot een betere aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt.
- › De regionale speerpunten komen ook terug in de ambitie tot de bevordering van campusvorming in het beroepsonderwijs. Deze ambitie sluit aan bij het streven om het opleidingsaanbod in het beroepsonderwijs te vernieuwen.
- › Het landsdeel ziet W&T in het primair onderwijs als prioriteit. Door middel van het structureren van het huidige techniekaanbod en het betrekken van het bedrijfsleven bij het onderwijs wordt hier veel aandacht aan besteed.

### Aansturing

Coördinatie van het Techniepact Noordvleugel vindt plaats door middel van de werkgroep Techniepact Noordvleugel, waarin de verschillende genoemde partijen vertegenwoordigd zijn. Ook het Platform Bèta Techniek schuift aan bij deze bijeenkomst. De werkgroepleden zijn afkomstig uit zowel lokale overheden, het onderwijs als het bedrijfsleven.

## LANDSDEEL NOORD

### Inhoudelijke prioriteiten en voortgang

- › Het landsdeel Noord, bestaande uit de provincies Groningen, Friesland en Drenthe, heeft het Techniekpact regionaal vertaald in de Techniekagenda Noord Nederland. In de noordelijke provincies vinden veel succesvolle activiteiten plaats die als doel hebben de aantrekkingskracht van de technische sector voor leerlingen en werknemers te vergroten. Het landsdeel heeft zichzelf ten doel gesteld te zorgen voor een betere samenhang tussen deze acties en een doelmatige infrastructuur voor de techniek in Noord-Nederland te creëren.
- › In het voorjaar van 2013 is de Techniekagenda Noord- Nederland vastgesteld door een brede bestuurlijke vertegenwoordiging uit het bedrijfsleven, onderwijs en regionale overheden. De Techniekagenda bestaat uit acht doelstellingen opgebouwd volgens de landelijke lijnen: kiezen, leren en werken in de techniek.
- › In november 2013 is het Techniekpact Noord-Nederland (startdocument) vastgesteld. Dit startdocument bevat 2 programmalijnen: 1. Betere samenwerking en meer samenhang tussen de veelheid aan techniekinitiatieven in Noord- Nederland en 2. Een doelmatige infrastructuur voor de techniek in het onderwijs.
- › Het Techniekpact Noord-Nederland bevat een inventarisatie van initiatieven en samenwerkingsprojecten in de techniek in Noord-Nederland. Deze inventarisatie bevestigt het beeld dat de techniek in Noord-Nederland bruist en dat ondernemers en onderwijsinstellingen elkaar al goed weten te vinden.
- › De bestaande initiatieven kennen een grote verscheidenheid: het gaat bijvoorbeeld om twintig zeer actieve Technet-kringen, Centra voor Innovatief Vakmanschap (Water, Food, Energie en Bio Based Economy) en een breed scala aan opleidingsbedrijven die door of met het noordelijk bedrijfsleven zijn opgezet (bijv. installatietechniek in Hoogeveen en Leeuwarden, jachtbouw in Leeuwarden en het TT Institute in Assen).
- › 2014 zal voor wat betreft het Techniekpact Noord-Nederland in het teken staan van de uitvoering en er zijn nu een aantal doe-voorstellen uitgewerkt vanuit het veld die moeten bijdragen aan de drie doelen van het Techniekpact (kiezen, leren, werken in de techniek). Centraal staat daarbij de vraag: Waar kunnen we meer samenwerking en samenhang creëren?

### Aansturing

- › Een stuurgroep bestaande uit bestuurlijke vertegenwoordigers van zo'n 40 stakeholders uit onderwijs, bedrijfsleven en regionale en lokale overheden.
- › Een bestuurlijke begeleidingsgroep bestaande uit de landsdeel trekker (gedeputeerde provincie), wethouders van aantal grote noordelijke steden, bestuurlijke vertegenwoordiging uit het onderwijs en regionaal bestuurlijke vertegenwoordiging van technische branches
- › Een werkgroep bestaande uit ambtenaren van de provincies en grote gemeenten, vertegenwoordigers branches en onderwijs en regio-accounthouder van het Platform Bèta Techniek.